

186

Wet van 21 april 1987, houdende vaststelling van de Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is wettelijke voorzieningen te treffen teneinde bij vrije-beroepsbeoefenaren aanvaardbare inkomens tot stand te kunnen brengen, in die gevallen waarin onvoldoende marktwerking bestaat en daarmee samenhangende te hoge inkomens niet anders dan door toepassing van deze wettelijke voorzieningen binnen redelijke termijn tot aanvaardbaar niveau teruggebracht kunnen worden;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Paragraaf 1

DIRECT INKOMENSBELEID

Artikel 1

1. Deze paragraaf is van toepassing op categorieën van vrije-beroepsbeoefenaren als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel f, onder 2, van de navolgende leden zijn aangewezen.

de Wet tarieven gezondheidszorg (Stb. 1980, 646) en notarissen, voorzover deze bij algemene maatregel van bestuur overeenkomstig de navolgende leden zijn aangewezen.

2. Tot aanwijzing krachtens het eerste lid kan slechts worden overgegaan indien naar Ons oordeel onvoldoende marktwerking bestaat en daarmee samenhangend de inkomens van de desbetreffende categorieën van vrije-beroepsbeoefenaren uit een oogpunt van aanvaardbare inkomensverhoudingen te hoog zijn en anders dan door toepassing van deze wet binnen redelijke termijn niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden teruggebracht.

3. Indien het voornemen bestaat een maatregel krachtens het eerste lid tot stand te brengen, stellen Onze Ministers wie het aangaat de naar hun oordeel daarvoor in aanmerking komende organisaties van de

desbetreffende categorieën van vrije-beroepsbeoefenaren in de gelegenheid hun zienswijze terzake kenbaar te maken. Vervolgens deelt Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het voornemen tot aanwijzing schriftelijk mede aan beide Kamers der Staten-Generaal. Tot de vaststelling van de maatregel wordt niet eerder overgegaan dan nadat 30 dagen zijn verstreken na die mededeling.

4. Een krachtens het eerste lid vastgestelde maatregel wordt ingetrokken zodra de inkomens van de desbetreffende categorie van vrije-beroepsbeoefenaren uit een oogpunt van aanvaardbare inkomensverhoudingen niet meer te hoog zijn dan wel anders dan door toepassing van deze wet binnen redelijke termijn tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden teruggebracht.

Artikel 2

Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, handelende in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken alsmede met Onze Ministers wie het mede aangaat, stelt voor de categorieën van vrije-beroepsbeoefenaren, op wie een maatregel krachtens artikel 1, eerste lid, van toepassing is, een aanvaardbaar inkomensniveau vast.

Artikel 3

1. Over de vaststelling, bedoeld in artikel 2, plegen Onze Ministers wie het aangaat overleg met de naar hun oordeel daarvoor in aanmerking komende organisaties van vrije-beroepsbeoefenaren.

2. Alvorens tot vaststelling als bedoeld in artikel 2 over te gaan, deelt Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de zakelijke inhoud van het voorgenomen besluit schriftelijk mede aan de bij het overleg betrokken organisaties. Afschrift van de mededeling wordt toegezonden aan beide Kamers der Staten-Generaal. Tot de vaststelling wordt niet eerder overgegaan dan nadat 30 dagen zijn verstreken na de mededeling.

Artikel 4

1. Indien gedurende de in artikel 3, tweede lid, genoemde periode door een of meer der bij het overleg betrokken organisaties bezwaren tegen het voorgenomen besluit naar voren worden gebracht waaraan naar het oordeel van Onze Ministers wie het aangaat niet tegemoet kan worden gekomen, verzoekt Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de in artikel 7 genoemde Commissie hem terzake van advies te dienen. Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid draagt zorg dat het advies aan de bij het overleg betrokken instanties en aan beide Kamers der Staten-Generaal ter kennis wordt gebracht, onder gelijktijdige mededeling in hoeverre het advies tot wijzigingen van de voornemens aanleiding heeft gegeven. Tot de vaststelling, bedoeld in artikel 2, wordt niet eerder overgegaan dan nadat 30 dagen zijn verstreken na die mededeling.

2. Het vorige lid is niet van toepassing indien de bezwaren een aangelegenheid betreffen waarover de Commissie reeds eerder advies heeft uitgebracht.

Artikel 5

Bij de toepassing van artikel 2a van de Prijzenwet (Stb. 1965, 646) en van artikel 15 van de Wet tarieven gezondheidszorg (Stb. 1980, 646) wordt uitgegaan van het inkomensniveau dat voor de desbetreffende categorie van vrije-beroepsbeoefenaren ingevolge artikel 2 is vastgesteld.

Artikel 6

Een besluit genomen krachtens artikel 2 wordt in de Nederlandse Staatscourant geplaatst.

Artikel 7

1. Er is een Adviescommissie inkomens vrije-beroepsbeoefenaren.
2. De Commissie heeft tot taak Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid desgevraagd van advies te dienen omtrent vraagstukken met betrekking tot de toepassing van artikel 2.
3. De Commissie bestaat uit drie leden die door Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid worden benoemd. De leden dienen over algemene deskundigheden te beschikken welke van belang zijn voor de vergelijking van functies en de behandeling van beloningsvraagstukken. Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voorziet in het secretariaat van de Commissie.

Artikel 8

Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid brengt tenminste tweejaarlijks ter gelegenheid van de aanbidding van de rijksbegroting aan de Staten-Generaal verslag uit over de uitvoering van deze paragraaf.

Paragraaf 2

INFORMATIEVOORZIENING

Artikel 9

Ten behoeve van de uitvoering van paragraaf 1 kunnen door Onze Minister van Economische Zaken aan te wijzen ambtenaren onderzoeken instellen naar de structuur van de beroepsuitoefening en de inkomenspositie van categorieën van vrije-beroepsbeoefenaren. Onze Minister van Economische Zaken, handelende in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid alsmede met Onze Ministers wie het mede aangaat, bepaalt ten aanzien van welke categorieën van vrije-beroepsbeoefenaren zodanig onderzoek plaatsvindt.

Artikel 10

1. De krachtens artikel 9 aangewezen ambtenaren kunnen van een ieder de voor de vervulling van hun taak noodzakelijke inlichtingen verlangen en inzage van de terzake noodzakelijke bescheiden vorderen.
2. Ieder is verplicht de van hem krachtens het eerste lid verlangde inlichtingen volledig en naar waarheid te verstrekken en de gevorderde inzage van bescheiden te verlenen, een en ander op de wijze en binnen de termijn, in redelijkheid door de betrokken ambtenaar te bepalen.

Paragraaf 3

WIJZIGING OVERIGE WETTEN

Artikel 11

1. In de Wet economische mededinging (Stb. 1958, 413)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Artikel 1 wordt gewijzigd als volgt:

1. in het eerste lid wordt in de omschrijving van «mededingingsregeling» na «eigenaren van ondernemingen» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefena-

ren;

2. in het eerste lid wordt in de omschrijving van «economische machtspositie» «in het bedrijfsleven» vervangen door: «op een markt» en wordt «eigenaren van ondernemingen op een markt» vervangen door: «eigenaren van ondernemingen of vrije-beroepsbeoefena-

ren op die markt»;

3. in het eerste lid wordt na de omschrijving van «economische machtspositie» ingevoegd:

vrije-beroepsbeoefenaar: een natuurlijke persoon, die een bij of krachtens artikel 1a aangewezen vrij beroep uitoefent, alsmede een rechtspersoon die hoofdzakelijk de uitoefening van een zodanig beroep tot doel heeft;

4. in het derde lid wordt na «eigenaren van ondernemingen» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefena-

ren.

5. in het vierde lid wordt na «eigenaren van ondernemingen» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefena-

ren.

B. Na artikel 1 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a

1. Als vrije beroepen in de zin van deze wet worden aangewezen de beroepen van:

huisarts,
medische specialist,
tandarts,
tandarts-specialist,
apotheker,
fysiotherapeut,
oefentherapeut Cesar/Mensendieck,
logopedist,
verloskundige,
dierenarts,
bouwkundig architect,
interieurarchitect,
tuin- en landschapsarchitect,
stedebouwkundige,
raadgevend ingenieur,
notaris,
advocaat,
gerechtsdeurwaarder,
registeraccountant,
belastingconsulent,
accountant-administratieconsulent,
makelaar in onroerend goed,
assurantiebemiddelaar,
organisatie-adviseur.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, indien het algemeen belang dit naar Ons oordeel vereist, andere vrije beroepen worden aangewezen, ten aanzien waarvan deze wet van toepassing is.

3. Krachtens het tweede lid vastgestelde maatregelen vermelden de gronden, waarop zij rusten.

4. Zij treden niet eerder in werking dan twee maanden na de datum van uitgave van het Staatsblad, waarin zij zijn geplaatst.

5. Zij vervallen, behoudens eerdere intrekking, vijf jaren na het in werking treden, tenzij bij nadere wet anders wordt bepaald.

C. Artikel 2 wordt gewijzigd als volgt:

1. in het eerste lid, onder a, wordt na «ondernemingen» ingevoegd: dan wel in Nederland gevestigde vrije-beroepsbeoefenaren;
2. in het eerste lid, onder b en c, wordt telkens na «eigenaren» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefenaren.

D. In artikel 3 wordt na «ondernemingen» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefenaren.

E. Aan artikel 6, eerste lid, wordt een zin toegevoegd, luidende: Tevens kunnen Onze Ministers, indien naar hun oordeel het aantal of de gezamenlijke omzet van de bij een mededingingsregeling betrokken vrije-beroepsbeoefenaren in een beroepsgroep aanzienlijk groter is dan het aantal of de gezamenlijke omzet van de overige beroepsbeoefenaren in die groep en bovendien het belang van bedoelde groep in overeenstemming met het algemeen belang zulks vereist, die regeling voor alle vrije-beroepsbeoefenaren in die groep geheel of voor een gedeelte algemeen verbindend verklaren.

F. Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. in het eerste lid wordt aan de eerste zin, onder vervanging van de punt aan het slot door een komma, toegevoegd: dan wel van een of meer van daarbij betrokken vrije-beroepsbeoefenaren.;
2. In het derde lid wordt aan de tweede zin, onder vervanging van de punt aan het slot door een komma, toegevoegd: dan wel organisaties van de betrokken vrije-beroepsbeoefenaren en van hun werknemers.

G. In artikel 9c, onder a, wordt telkens na «ondernemingen» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefenaren, en wordt in het derde onderdeel «ten nadele van de laatsten» vervangen door: «ten nadele van laatstbedoelde eigenaren van ondernemingen of vrije-beroepsbeoefenaren».

H. In artikel 9d, onder a, 1e en f, wordt telkens na «deel van het bedrijfsleven» ingevoegd: of tot de vrije-beroepsgroep, en wordt telkens na «op het betrokken gebied van het bedrijfsleven» ingevoegd: of op het gebied van de betrokken vrije-beroepsgroep.

I. In artikel 13, derde lid, 20, derde lid, en 25, derde lid, wordt telkens aan de tweede zin, onder vervanging van de punt aan het slot door een komma, toegevoegd: dan wel organisaties van de betrokken vrije-beroepsbeoefenaren en van hun werknemers.

J. In artikel 24, eerste lid, onder b, 1°, wordt na «ondernemingen» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefenaren.

K. Artikel 43, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. in de tweede zin wordt telkens na «ondernemingen» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefenaren;

2. in de derde zin wordt «zakenbelangen» vervangen door: zaken- of beroepsbelangen.

II. Indien het voorstel van wet tot wijziging van de Wet economische mededinging (voorzieningen met betrekking tot verticale prijsbinding en minimumprijzen) bij koninklijke boodschap van 18 december 1985 ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal (Kamerstukken II, 1985/86, 19361), kracht van wet krijgt, worden in de Wet economische mededinging voorts de volgende wijzigingen aangebracht:

A. In artikel 9e, eerste lid, wordt na «ondernemingen» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefenaren.

B. In artikel 9f, eerste lid, onder b, wordt na «ondernemingen» telkens ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefenaren, en wordt na «die eigenaren» ingevoegd: of vrije-beroepsbeoefenaren.

III. Met betrekking tot mededingingsregelingen, waarop de Wet economische mededinging van toepassing wordt ingevolge onderdeel I van dit artikel, treedt voor de in artikel 2, tweede lid, van de Wet economische mededinging genoemde termijn in de plaats de termijn van een maand na het inwerkingtreden van deze wet.

IV. Ten aanzien van mededingingsregelingen, waarop de Wet economische mededinging van toepassing wordt ingevolge onderdeel I van dit artikel, gelden de artikelen 9b-9d van die wet eerst met ingang van een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 12

De Prijzenwet² wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 2a wordt vervangen door:

Artikel 2a

1. Indien krachtens artikel 2 van de Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren een aanvaardbaar inkomensniveau is vastgesteld voor notarissen

a. verbieden Onze Ministers, in overeenstemming met Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, voor zover het de binnenlandse markt betreft, diensten die door die vrije-beroepsbeoefenaren plegen te worden verricht, aan te bieden of te verrichten, of zich te verbinden deze te verrichten tegen hogere dan door hen aan te geven prijzen, en

b. kunnen zij voorschriften geven betreffende het voeren van een administratie waaruit de vorming blijkt van de prijzen, die voor diensten, ten aanzien waarvan het onder a bepaalde toepassing heeft gevonden, op de binnenlandse markt worden gevraagd, bedongen of in rekening gebracht.

2. Artikel 2, zesde en zevende lid, is van overeenkomstige toepassing.

B. In artikel 4 vervalt:, of 2a, eerste lid.

C. In artikel 5, eerste lid, vervalt: of 2a, eerste lid,.

Artikel 13

De Wet tarieven gezondheidszorg³ wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 1, eerste lid, onderdeel j, vervalt.

B. In artikel 14, eerste lid, vervalt:, niet zijnde een aanwijzing als bedoeld in artikel 15,.

C. Artikel 15 wordt vervangen door:

Artikel 15

Indien krachtens artikel 2 van de Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren een aanvaardbaar inkomensniveau is vastgesteld voor een categorie van vrije-beroepsbeoefenaren als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel f,

onder 2, geven Onze Minister en Onze Minister van Economische Zaken tezamen, handelende in overeenstemming met Onze Ministers wie het mede aangaat, aanwijzingen als bedoeld in artikel 14 inzake de kosten die voor de tarieven voortvloeien uit de vaststelling van het aanvaardbaar inkomensniveau voor de desbetreffende categorie van vrije-beroepsbeoefenaren.

D. In artikel 30, eerste lid, wordt na «deze wet» ingevoegd: en paragraaf 1 van de Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren.

Artikel 14

Aan artikel 1, onder 4°, van de Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K 258)⁴ wordt toegevoegd: de Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren, artikel 10, tweede lid;.

Paragraaf 4

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 15

1. Gedurende de jaren 1987 en 1988 worden de categorieën van vrije-beroepsbeoefenaren, ten aanzien waarvan op de dag vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet een aanwijzing gold krachtens de Tijdelijke Wet normering inkomens vrije-beroepsbeoefenaars (Stb. 1981, 423), geacht te zijn aangewezen krachtens artikel 1, eerste lid.

2. Indien op de dag vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde categorieën van vrije-beroepsbeoefenaren een aanvaardbaar inkomensniveau gold krachtens de Tijdelijke Wet normering inkomens vrije-beroepsbeoefenaars, wordt ten aanzien van die categorieën een aanvaardbaar inkomensniveau van gelijke hoogte krachtens artikel 2 geacht te zijn vastgesteld.

3. Indien vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet met een organisatie van vrije-beroepsbeoefenaren krachtens de Tijdelijke Wet normering inkomens vrije-beroepsbeoefenaars overleg is gevoerd over een voor die vrije-beroepsbeoefenaren aanvaardbaar inkomensniveau, wordt dat overleg beschouwd als overleg als bedoeld in artikel 3, eerste lid.

Artikel 16

A. De Prijzenwet wordt met ingang van het tijdstip waarop de Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren vervalt opnieuw gewijzigd in dier voege dat artikel 2a komt te vervallen en dat in artikel 1, eerste lid, onder a, artikel 3, eerste lid, en artikel 12, eerste lid, telkenmale «2a» vervalt.

B. De Wet op de economische delicten wordt met ingang van het tijdstip waarop de Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren vervalt gewijzigd in dier voege dat artikel 1, onder 3°, in de opsomming van de artikelen van de Prijzenwet «2a,» vervalt.

C. De Wet tarieven gezondheidszorg wordt met ingang van het tijdstip waarop de Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren vervalt opnieuw gewijzigd in dier voege dat de tevoren geldende tekst van artikel 1, eerste lid, onderdeel j, artikel 14, eerste lid, artikel 15 en artikel 30, eerste lid, wordt hersteld.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 12 maart 1986, Stb. 99.

² Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 31 oktober 1986, Stb. 571.

³ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 18 december 1986, Stb. 637.

⁴ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 12 maart 1987, Stb. 175.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Kamerstukken II 1985/87, 19401, 1986/87, 19401.

Hand. II 1986/87, blz. 3141-3155; 3171-3189; 3191.

Kamerstukken I 1986/87, 19401 (158, 158a, 158b).

Hand. I 1986/87, zie vergadering van 14 april 1987.

Artikel 17

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 mei 1987 en geldt tot en met 31 december 1989.

Artikel 18

Deze wet kan worden aangehaald als: Wet inkomens vrije-beroepsbeoefenaren.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 21 april 1987

Beatrix

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L. de Graaf

De Minister van Economische Zaken a.i.,
H. O. C. R. Ruding

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. J. Evenhuis

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
L. C. Brinkman

Uitgegeven de *achtentwintigste* april 1987

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes